

فیلم خارق العاده‌یی از زندگی روزمره در قرن دوازدهم

عکسها از:
لوک ایونسکو
متن از:
سوبرسون

در این صفحه و صفحات بعد ، ما تصاویر بی مانندی از نقوش برجسته معبد بایون را عرضه می‌کنیم. این عکسها، طی مأموریتی ۵ ساعه، توسط لوک ایونسکو عکاس فرانسوی گرفته شد که از طرف سازمان حفاظت آثار آنکور مأمور عکس برداری از این آثار بود. این عکسها جزئیات را با چنان وضوح و عمق نشان می‌دهد که معمولاً از نظر بازدید کنندگان پوشیده می‌ماند. همراه با این تصاویر، تفسیرهایی از مردشناس جوان عمر ، «سوبرسون» نقل شده است که در نپوانه بدلیا آمده و سابقاً بورسیه یونسکو برای حفظ و مرمت آثار بوده است.

زندگی

Photos © Luc Ionesco, Paris

پارسه

فصل بزرگ سال بود. یکی فصل خشک که فصل چشپنا و فراغت بود، و دیگری فصل بارانی که فصل کار در مزرعه و شالیزار محسوب می‌گشت. در این فصل مهبود همبستگی برنج و مهبود تمام معنای خود را پیدا می‌کند (به مقاله صفحه ۶ نگاه کنید).

صنعت‌گران، تاجران و کدبانوها از طوع آفتاب، بتکارهای خود می‌پرداختند. در بازارها، گرد بساط فروشندگان میزیجات، برنج، غلات، گیاهان معطر، ادویه، ماهی، گوشت، ابریشم چین، فلج‌چن - چو، سفالهای سبز رنگ آسیان - چو، نوزاد ماهیگیری، شانه، گیاهان طبعی، انواع نوزاد فلزی، از پامداد تا ظهر میاهو و جنب و جوش وجود داشت. (در عکس سمت راست، تصویر بزرگ شده یک فوری دیده می‌شود که اندازه‌اش بیش از چند سانتیمتر نیست).
چیه در صفحه بعد

دیوارهای معبد بایون در آنگکور شاهلی زنده و ناآرز توجه یک پادشاه باغبی و شنای مردم کشور خویش است. بر همان این پادشاه یعنی جایاورمان هتیم، در اواخر قرن دوازدهم، یک حماسه واقعی مردمی روی سطح خارجی دیوارهای معبد بایون حک شده است، و آن تصویری از زندگی روزمره کسانی است که با سادگی و فروتنی در نوشتن و عظمت امپراتوری می‌کشیدند.

در میان آدمها، جانوران و گیاهان بی شماری که بر سنگهای دیواره دالانهای بایون نقش شده است و وسعت برابر با ۱۴۰۰ متر مربع دارد (در عکس بالا)، دالان خارجی معبد جنوبی معبد دیده می‌شود، مجموعه‌هایی از تصاویر با هزاران دربرند کاری نابینا، کارها، شادبیا و استراحت مردم را چون نوار معسور عظیمی در مقابل چشم بازدیدکنندگان قرار می‌دهند. زندگی مردم تابع رفت و آمد دو

زندگی روزمره در قرن دوازدهم (بقیه)

زیر)، در جاهای دیگر، هنرمند صحنه‌هایی از زندگی شاهزادگان یا نظامیان، غذاخوردن دسته‌جمعی صنعتگران، مناظر طبیعی، صحنه‌هایی زنده از حوادث، مثلا کودکی در حال کش رفتن از بساط فروشنده‌ی خانه، یا پرندگان خانگی، چارپایان و غیره را نقش کرده است (سمت چپ گلازوی که به درختی بسته شده است دیده می‌شود).

قصه‌گوی خمر در سنگهای معبد بایون، سپاهی‌ی بر آنها از مشاهدات خود درباره اسانیا و اشیاء، زمان خویش برجای گذاشته است. در میان این‌طرح‌ها که با واقع‌گرایی خود انگیزه و تعلیلی شیطنت‌آمیز همراهند، هیئت‌بازرگانان و صنعتگران پیشین می‌خورند: بناها در حال تراز کردن سنگ (عکس بالا سمت چپ)، فروشندگان ماهی کباب (بالاست راست) آشپزهایی به دور اجالها، در حال تهیه شیرینی و پختن برنج یا در حال تقدیم آشپزاندلیبا (عکس

زندگی روزمره در قرن دوازدهم (بقیه)

برنج و جنس رقص، مجسمه‌سازان صحنه‌های گوناگونی را توصیف می‌کردند. در اینجا (عکس پایین) آگرودانی که به پشت خوابیده است، با پاچرخ را می‌گرداند، و در کنار او، به نظر می‌رسد که مردی فرزندانش را روی سر و دستپایش نگاه داشته، در حال شعله‌بازی است. در جای دیگر بندبازی روی یک شتاب کشیده راه می‌روند و تماشاگران سرشار از تحسین نظر می‌رسند. صحنه‌های شکار نیز فراوان است: شکارچی در حال تیراندازی با گمان یا با لوله‌های بلند، یا با تیرهای یولادین، شکارهای چهارپا یا پرند (عکس سمت‌چپ) برنده‌ی برزی یک شاخه، جزئیات یک نقش برجسته).

بینه در صفحه ۴۶

صحنه‌های جنگ و صلح که بر دیوارهای خارجی معبد بایون نقش است، زندگی آرام روزمره را در مقابل خشونت تسکین‌ناپذیر جنگها نشان می‌دهد (در بالا، تصویری از یک جشنانداز که دنباله آن در صفحه ۴۶ آمده است، بخش مهمی از صحنه‌های حکاکمی شده بردیوارهای خارجی را نشان می‌دهد)، در حالی که دالان داخلی معبد که لوتوس برجسته مقدس آن به اسرار آیین درباری اختصاص داده شده بود، هنرمندان خبر توانستند بر روی دیوارهای خارجی، بیان توصیفی خود را آزادانه بکار اندازند. غالباً گذران اوقات فراغت و جشنهای ملی الهام‌بخش آنان بود. بی شک هر جشنهای سال نو، جشن

ماهی را پیدا کنید

در میان انبوه آدمبا و جانورانی که روی این دیوار معبد بایون حک شده‌اند (عکس بالا) گروه کوچک سوسمارها و ماهی‌ها (سمت چپ) را پیدا کنید که دوربین عکاس آنها را بزرگ و مجزا کرده است. بعد با مراجعه به تصویر صفحه بعد می‌توانید آنها را در صحنه دریاچه‌ی خود قرار دهید. این سه عکس به نحوی فشرده و گمرا، در عین حال نشان دهنده پرکاری، دقت و استعداد هنرمندان خمر و نیز قدرت تجسس دوربین عکاسی است. قسمتی از دیوار که در تصویر بالا و تصاویر دو صفحه پیش آمده است، ۴۶ متر طول دارد، یعنی فقط یک‌دهم درازای دیوار خارجی منقش، که معبد را دور می‌زند. و اما اندازه زوج سوسمار - ماهی که در صفحه راست دیده می‌شود، از ۴۵ سانتیمتر تجاوز نمی‌کند.

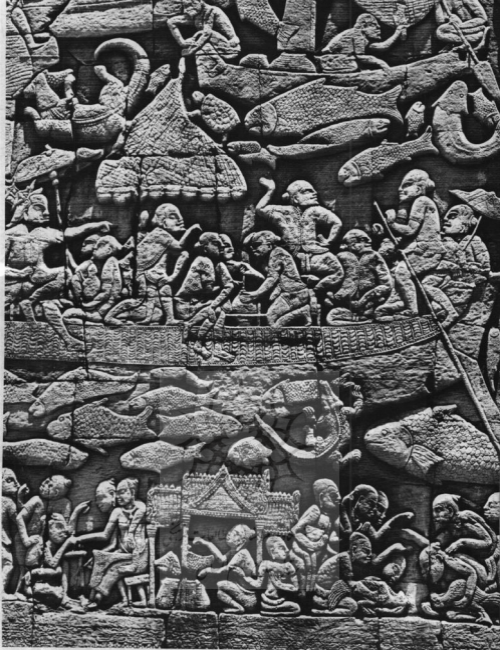

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
 رتال جامع علوم انسانی

زندگی روزمره در قرن دوازدهم (بقیه)

معابد بزرگ آنگکور که بواقع شهرهای کوچکی درون شهری محسوب می - شوند، در سابق برجهایی داشته‌اند که بر فراز شهری وسیع برافراشته بودند، و شهرداری دریاچه‌های مصنوعی، کاخها، محله‌های مخصوص کارمندان عالیرتبه و سفرای خارجی و نیز کارگاههای زرگری، بافندگی، نقاشی، مجسمه - سازی، بنایی، نجاری و غیره بود. آن طرزتر، حومه روستایی شهر قرار داشت با دهقانان، سبزی کارها و ماهیگیرانش. به برکت استعداد مجسمه‌سازان خمر معبد بایون، اطلاعات بی شماری از اشتغال این مردم، از خلال ۸ قرن گذشته بنا رسیده است. مثلا ماهیگیری، این کار البته در تمام سال انجام می‌شد، ولی در فصل خشکی که علاقه‌مندان وقت زیادتری در اختیار داشتند، کاملاً به صید ماهی می‌پرداختند. بخش کاملی از نقوش برجسته معبد بایون، به این فعالیت اختصاص داده شده است.

زندگی روزمره در قرن دوازدهم (بقیه)

های بزرگ تریبی حرکت می‌کردند که نوبه‌ی آن در قسمت وسط این عکس دیده می‌شود. در این کشتی بزرگ، مسافران به انواع بازیها و رقابها مشغولند. در قسمت پایین، یک ردیف صحنه‌های آتش، از جمله (ست چپ) یک عکس فوری واقعی از گروهی از شوطبندان که به خاطر یک جنگ خروس حرارت نشان می‌دهند.

اینجا فقط مصفاخانه چند از کتابهای سنگی مجبورآسا و سرشار از زندگی است که هنرمندان شعر برای ما برجای نهاده‌اند.

در قسمت بالای این صحنه (عکس بالا) یک قایق ماهی‌گیری، در میان ماهیهای بزرگ و کوچک، لاک پشته‌ها و سوسمارها جلو می‌رود. در عقب قایق پاروزن قرار گرفته است. در جلو، ماهی‌گیر تور مخروطی شکل خود را به آب انداخته است. در وسط یکی دیگر از ملاحان یا دست، صیبت را بلند کرده است. صیبت یا تور فلندیا در رودخانه‌های دریاچه‌های مصنوعی بزرگ موسوم به «پری» صورت می‌گرفت. در آنجا قایقهای کوچک ماهی‌گیری، در میان کشتی-